

2ª. Act. En Barcelona amb gel·laba

En Barcelona amb gel·laba Una dona vestida amb una gel·laba i un mocador gris al cap es passa 13 dies buscant treball a Barcelona. La seua experiència és la que segueix:

Eix al carrer. Agafa un autobús i de seguida una senyora murmura: “no, si al final els estrangers serem nosaltres”. Troba una pensió al barri del Raval per 1.200 pessetes al dia amb descompte si està diversos dies. De nit, veient un programa de la televisió un invitat li diu a altre “té menys llums que una patera”. Al seu costat està Malika, que va venir en patera, li diu que la d’ella tampoc en tenia.

S’anuncia per a treballar en el servei domèstic. “Xica estrangera s’ofereix per a treballar...”. El primer que respon li acaba dient “a mi m’agradaria que estigueres en ma casa, que em netejares i que tinguérem una amistat com a marit i muller. Jo t’ajudaria amb cent mil al mes. Et vestiria, t’alimentaria...”. La conversació prossegueix i la dona, angoixada, li diu que ha fugit del seu país buscant una vida millor. La veu a l’altre costat del telèfon li contestava: “i la tindràs. Ací no et pegarà ningú. Però, ets bonica? T’ho diuen?...”.

El segon dia es dedica a buscar pis. Per telèfon, comercials simpàtics li expliquen els avantatges dels seus pisos. Li recorden que ha de dur una nòmina que siga recent i que si no guanya molt, també un aval personal. En les dues últimes mobiliàries li comenten, en veure-la, que justament, el pis s’acabava de llogar.

Al matí del tercer dia, no es posa la gel·laba, sinó que es vist de forma molt discreta.

En veu un i queda per signar de vesprada. Quan arriba la veuen amb gel·laba, li diuen que el pis ja està llogat. Tanmateix, després d’una estona, un amic d’aquesta dona truca preguntant pel pis, i li responen que d’acord perquè el pis està lliure.

Més tard telefona aquesta dona i li contesten: “Escolta, no t’hem dit que ja està llogat?”.

Al quart dia, troba una mobiliària que li ofereix alguna cosa. Es tracta d’un pis en un bloc, les úniques finestres del qual fiten a un pati ple de runes, xeringues, brutícia...

Llogar allò costa 50.000 pessetes. Pugen, la comercial obri la porta i troba set persones mirant-les aterrades. “Se n’aniran el dia 1”, comenta la dona. Parla amb aquelles persones en anglés. Són il·legals, nigerians que els ha estafat l’anterior inquilina, també nigeriana... És la picaresca de la misèria.

El cinquè dia, aquesta dona coneix Fàtima en un menjador social. S’inicia una animosa conversació. Fàtima li conta que treballava en el forn de dos germans i un

dia descobriren pel pes que algú es menjava els pinyons dels “panellets”. Fàtima va ser acusada. Després va descobrir que l’aprenent de pastisser menjava pinyons mentre treballava. No fou readmesa.

Fàtima li dóna l’adreça d’un centre de Serveis Social del barri, on tenen un sistema de vals per a persones sense recursos com ella: “Et donen, per

Act. Fitxes Treball Textos. Immigració

exemple, un val de 2.000 pessetes i pots anar al súper a canviar-lo per productes de primera necessitat”.

El sisé dia, acompanya Fàtima al súper. Quan es dirigeixen a la caixa a lliurar el val algú udola: “Escolteu llestes, si veniu amb vals de beneficència, us espereu, ací hi ha cua”.

Quan ja no hi ha ni una clienta, ni una només, al supermercat, pot anar a lliurar el val. La caixa torna a cridar: “A veure, guapa! Si portes vals has d’agafar coses d’oferta! No pots agafar primeres marques, o no ho saps? Aquesta llet és d’oferta?”

Veus tu que estiga d’oferta? Canvia-la per una marca blanca, collons”.

Al dia següent, hi van a altre i tant la caixa com els clients són més agradables. Aquesta dona ha rebut 11 trucades per l’anunci de servei a domicili, però totes en el mateix estil que la primera.

El dia onze, les tendes de roba cara, aqueixes que tenen pestell, li diuen que no li obrin amb la mà quan intenta entrar. En uns grans magatzem compra un sabó de cara i vol pagar amb la seua targeta de crèdit, dóna a la caixa el passaport abans que li’l demane... aquesta se l’emporta, ve l’encarregat, pregunta a la nostra dona si el passaport és seu. Finalment, se’n va sense problemes.

El tretzé dia, li eix treball. Finalment, li truca una dona amb tres fills. Està contenta.

Li pregunta si sap cuinar a l’europea. Pareix amable; li parla com si fóra una xiqueta. Li ensenya els electrodomèstics: “açò és un escalfador, açò una rentadora, ja t’ensenyaré a usar-la”.

Aquesta elegant senyora li demana referències, la nostre dona li lliura unes immillorables referències. Li ensenya l’habitació, amb excusat incorporat. Li pregunta si pot llevar-se la gel·laba, si no menja porc, si ha de resar cinc vegades al dia... Queden que treballarà dos dies de prova per saber si es posen d’acord en el treball a desenvolupar. Comença aqueix mateix dia. Comença a netejar la cuina.

Arriba el marit de la senyora elegant, parlen català, comenten que la xica turca és treballadora i discreta tot i que els espanta que no tinga papers. El marit la saluda en turc. Li comenten que si vol pot quedar-se a dormir ja aqueixa nit. El marit li pregunta sobre coses de la seua vida a Turquia. Aquesta dona els diu que era professora a la Universitat d’Ankara i que escrivia en un periòdic. S’ofereix a fer classes d’anglès i d’alemany als xiquets mentre els cuida. La senyora elegant somriu i pregunta: “Però has treballat abans en açò?” Li proposen, aleshores, que se’n vaja a dormir a la pensió i que s’ho pense. Ells també ho pensaran i ja la trucaran.

La nostra dona és una periodista i escriptora catalana que escriu en El País. S’ha fet passar per dona turca en busca de treball i va escriure el que qualsevol dona no occidental sense preparació ni formació pot arribar a sofrir en qualsevol ciutat d’Espanya. És Empar Moliner. El seu reportatge va eixir el 25 de febrer de 2001 en El País.

Qüestions:

1. Quins Drets Humans es vulneren en la història que has llegit?